

Звіт
про наукову роботу
кафедри теорії та методики фізичної культури
за 2024 р.

1. Кафедральна тема: «Формування професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури в умовах трансформації системи освіти».

Науковий керівник: Курнишев Юрій Альбертович, кандидат педагогічних наук, доцент.

Термін виконання теми: 01.01.2024 р. – 31.12.2028 р.

Кількість виконавців: 15 (1 доктор наук, 7 кандидатів наук, доцентів, 1 заслужений тренер України, 1 викладач, 6 асистента)

Список виконавців:

№ з/п	Прізвище, ініціали	Посада, вчене звання	Наукова ступінь	Навантаження		Позначка про виконання
				Навчальне	II полов. дня	
	Основний склад:					
1.	Мосейчук Ю.Ю.	професор	д-р пед. н..			
2.	Мороз О.О.	доцент	к. н. фіз. вих.			
3.	Киселиця О.М.	доцент	к. пед. н.			
4.	Курнишев Ю.А.	доцент	к. пед. н.			
5.	Васкан І.Г.	доцент	к. пед. н.			
6.	Гауряк О.Д.	доцент	к. пед. н.			
7.	Дарійчук С.В.	доцент	к. пед. н.			
8.	Штефюк І.К.	асистент	к. н. фіз. вих.			
9.	Прекурат О.Т.	ст. викладач	заслужений тренер України			
10.	Кобилюк Х.М.	асистент				
11.	Медвідь А.М.	викладач				
12.	Єремія Я.І.	асистент				
13.	Байдюк М.Ю.	асистент				
14.	Ротар Т.Ю.	асистент				
15.	Січковська О.В	асистент				

1. Наукові результати отримані при виконанні теми у звітному році (до 2 стор.)

Науково-дослідна робота кафедри спрямована та полягає у створенні й апробації сучасної системи професійної підготовки вчителів фізичної культури у ЗВО галузі ФКіС, що передбачає оновлення науково-

методичного забезпечення професійної підготовки студентів із педагогічних дисциплін: - навчальних і робочих програм педагогічних дисциплін; - пакету навчально-методичних документів для студентів денної та заочної форми навчання; - комплекту тестів для проведення модульного контролю; - методичних рекомендації щодо самостійної роботи студентів; критеріїв, показників і рівнів оцінювання ефективності підготовки майбутніх учителів фізичної культури (сформованості компонентів професійно-педагогічної компетентності студентів та якості професійно-педагогічної діяльності викладачів); - методики професійно-педагогічної підготовки учителів фізичної культури (мотиваційно-рефлексивний, змістовий, технологічно-проектувальний, організаційно-операційний компоненти); - технологічного забезпечення професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів фізичної культури (особистісного та професійного розвитку, повного засвоєння знань, інформаційно-комунікаційних, пошуково-дослідницьких і контекстного навчання).

Викладачі кафедри є виконавцями проекту прикладного дослідження «Формування професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури в умовах трансформації системи освіти», а саме:

Професором Мосейчуком Ю.Ю. охарактеризовано особливості професійної підготовки майбутніх фахівців фізичної культури та спорту до тренерської діяльності з ігрових видів спорту

Також було обґрунтовано систему формування культури здоров'я майбутніх учителів фізичної культури у процесі неперервної професійної підготовки. До основних напрямів формування професійної спрямованості бакалаврів фізичної культури та спорту можна віднести як активізацію загально педагогічної підготовки, налагодження міжпредметних зв'язків дисциплін різних циклів, удосконалення практик, використання педагогічних ситуацій у процесі навчання, формування у майбутніх тренерів з виду спорту позитивного ставлення і потреби в регулярній самоосвіті та самовихованні.

Доцентом Мороз О.О. визначені основні причини порушення маси тіла жінок, розроблені методики та програма для її корекції, досліджувала склад та масу тіла жінок в динаміці занять оздоровчим фітнесом.

Доцент Курнишев Ю.А. визначав стан проблеми в теорії і практиці реалізації здоров'язбережувальних педагогічних технологій в сучасній освіті. На основі аналізу освітніх технологій розробив модель педагогічної здоров'язбережувальної технології в системі професійної підготовки майбутнього вчителя та визначено критерії (мотиваційний, когнітивно-пізнавальний, фізкультурно-оздоровчий, рефлексивно-корегувальний) і рівневі показники сформованості готовності до здоров'язбереження, а також

педагогічні умови професійного саморозвитку майбутніх учителів фізичної культури.

Доцент Киселиця О.М. - досліджувала готовність вчителя фізичної культури і обґрунтувала важливі показники професійної готовності вчителя фізичної культури. Також відзначила що цим є вміння прийняти правильне рішення в конкретній професійній ситуації. На нашу думку, у діяльності вчителя фізичної культури частіше, ніж в інших учителів предметників, виникають професійні ситуації, що спричинене умовами діяльності та частими або раптовими змінами діяльності. Аналіз психолого-педагогічної літератури та розглянутий практичний досвід фахівців з фізичного виховання, вирішення педагогічних ситуацій значною мірою залежить від педагогічної майстерності педагога-професіонала, швидкості та пластичності думки

Доцент Васкан І.Г. визначав ефективність реалізації особистісно-орієнтованих шляхів через модель розвитку рухової активності учнів у позаурочних формах фізичної культури на основі мотиваційно-ціннісних чинників і морфо-функціональних особливостей підлітків.

Доцент Гауряк О.Д. досліджувала процес корекційно-відновлювальної роботи і відмітила що значне місце відводиться лікувальній фізкультурі, яка спрямована на відновлення зниженого рівня здоров'я дітей шляхом запобігання прогресуванню наявного захворювання, заміщення втрачених функцій засобами фізичної культури з використанням цілющих природних факторів. Заняття лікувальною фізкультурою проводяться в спеціально обладнаному кабінеті. Обов'язковий принцип методики ЛФК – поступовість і суворо дозоване зростання навантаження. У фізичному вихованні дитини з особливими освітніми потребами повинні широко використовуватися всі засоби системи фізичного виховання.

Доцент Дарійчук С.В. досліджував та вивчав основні чинники європейського розвитку фізичного виховання і спорту (друга половина ХІХ – початок ХХ століття), теоретично обґрунтував та розробив технологію впровадження засобів активного туризму в рекреаційну діяльність студентської молоді, спрямовану на підвищення рівня рухової активності, покращення показників фізичного та психоемоційного стану, раціональну організацію активного дозвілля.

Медвідь А.М. визначила особливості рухової активності, самооцінки здоров'я та здоров'яформувальної поведінки студентів, майбутніх учителів фізичної культури, у період карантину ковід-19 в умовах вимушеної самоізоляції, та дослідила самооцінку здоров'я і самопочуття та поведінковий аспект становлення здорового способу життя студентів в період карантину.

Байдюк М.Ю. – обґрунтував особливості формування здоров'я школярів в умовах дистанційного навчання. Останнім часом ситуація зі здоров'ям дітей наблизилась до критичної: підвищується рівень загальної захворюваності та поширеність захворювань окремих органів і систем. Зауважив, що одним із ключових факторів негативного впливу на здоров'я покоління, що підростає є дистанційне навчання, яке було започатковане у 2020 році внаслідок епідемії COVID-19 та частково продовжилось із введенням військового стану, оскільки це сприяло малорухливому способу життя дітей. Також внаслідок введення дистанційного навчання проведення повноцінних уроків фізичної культури стало неможливим. Для мінімізації цього негативного впливу потрібно розробляти ряд рекомендацій для підвищення фізичної активності в умовах онлайн навчання.

Єремія Я.І. – зазначила що предметно-методичні вміння майбутніх учителів фізичної культури є невід'ємною частиною фізкультурно-оздоровчої діяльності та виражають їх професійну підготовку на теоретичному та практичному рівнях. У рамках змішаного навчання, що інтерактивно трансформує трансферне навчання, в освіті буде розширено стратегію та різноманіття засобів для розвитку професійно-теоретичних знань, організаційної та фізкультурної реалізації, формування навичок, характерних для сучасних освітніх технологій у оздоровчій діяльності, здатність майбутніх вчителів фізичної культури інтегрувати передовий національний та міжнародний інноваційний досвід спортивної культури та здоров'я. У напрямку глобальної цифровізації освіти ми проводимо дослідження та розробляємо моделі розвитку педагогічних та методичних умінь майбутніх учителів фізичної культури з використанням інформаційно-комунікаційних технологій на освітньому рівні для експериментальної перевірки програми та її ефективності

2. Досягнення провідних наукових шкіл за звітний рік (до 1 стор.)

3. Перелік (вказати конкретні назви):

захищених дисертацій співробітниками і аспірантами –;
виготовлених макетів приладів - ,
створених нових методик - ,
технологій - ,
експериментальних зразків матеріалів - ;
виставкових експонатів - ,
та ін.

Єремія Я.І. є аспіранткою 3 курсу аспірантури факультету педагогіки, психології та соціальної роботи, спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки, освітньо-наукова програма Освітні, педагогічні науки, кафедра педагогіки та соціальної роботи, форма навчання: вечірня. Тема дисертаційного дослідження: «Педагогічні умови формування у майбутніх

вчителів фізичної культури предметно-методичної компетентності в умовах нової української школи». Науковий керівник доктор педагогічних наук, декан факультету фізичної культури, спорту та реабілітації Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, професор Мосейчук Юрій Юрійович.

Байдюк М.Ю. вступив до аспірантури, спеціальність 017 Фізична культура і спорт, освітньо-наукова програма Фізична культура і спорт, кафедра теорії та методики фізичного виховання і спорту, форма навчання: очна. Тема дисертаційного дослідження: «Соціально-педагогічні засади оздоровчо-рекреаційної рухової активності внутрішньо переміщених осіб похилого віку». Науковий керівник: доктор педагогічних наук, професор кафедри теорії та методики фізичного виховання і спорту Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, Гакман А.В.

4. Інші форми наукової діяльності

5. Міжнародне наукове та науково-технічне співробітництво

У рамках міжнародної співпраці, як важливий елемент євроінтеграційної політики, кафедра підтримує взаємостосунки з факультетом фізичного виховання та спорту Сучавського університету «Штефана чел Маре», Ясського університету «Alexandru Ioan-Cuza University» (Румунія).

За звітний період викладач Медвідь А.М. та асистент Байдюк М.Ю. у період з 14.10 по 24.11. 2024 р. пройшла стажування в університеті в Ясському університеті ім. А.Й. Кузи (м. Ясси, Румунія) без відриву від виробництва (он-лайн) за темами: «Освітньо-дослідницька діяльність в розрізі рухливих та спортивних ігор» та «Освітньо-дослідницька діяльність в галузі фізичної культури: інноватика в оздоровчо-рекреаційній руховій активності».

7 жовтня 2024 року для студентів спеціальності «Середня освіта (Фізична культура)» відбулася онлайн-лекція на тему «Актуальні проблеми академічної доброчесності у закладах вищої освіти Польщі», спікером якої був професор Костянтин Мазур з Університету імені Адама Міцкевича в Познані.

6. Конференції, семінари

Викладачі кафедри взяли участь в організації на факультеті фізичної культури спорту та рекреації IV Міжнародного науково-спортивного конгресу студентів та молодих вчених «Актуальні питання фізичної культури, спорту та ерготерапії» який відбувся 11 - 12 квітня 2024 року, (Додаток 2), 11 листопада 2024 року, у межах відзначення Всеукраїнського дня науки в ім'я миру і розвитку, на кафедрі фізичної культури та основ

здоров'я (ФКОЗ) було проведено науковий семінар під назвою «Вони зробили науку України». Захід зібрав студентів та викладачів, об'єднавши їх навколо вивчення внеску видатних українських науковців у розвиток науки.

17 жовтня 2024 року у рамках проєкту Європейського Союзу Erasmus+ модуль Jean Monnet «Інтеграція європейських цінностей до української освіти, науки та спорту» на факультеті фізичної культури, спорту та реабілітації Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича відбулися проведення зимових і літніх шкіл та заходів у рамках міжнародного проєкту для студентів 1-2-их курсів, які навчаються за освітньо-професійною програмою «Фізична культура» спеціальності 014.11 «Середня освіта (Фізична культура)». Обговорені питання щодо вступу здобувачів освіти у закордонні заклади вищої освіти, умови навчання та проживання закордоном тощо; професор Юрій Мосейчук, як гарант ОП Фізична культура другого рівня вищої освіти, здійснив відрядження до Universitatea Alexandru Ioan Cuza din Iași. В період з 19.06 по 30.06.24 р Ю Мосейчуком, як виконавцем проєкту Європейського Союзу Erasmus+ модуль Jean Monnet / EVUESS в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича, було проведено низку зустрічей із керівництвом та представниками факультету фізичного виховання та спорту Яського університету ім. А. І. Кузи;

9 травня 2024 науково-педагогічні працівники спільно із здобувачами освіти спеціальності «Середня освіта(Фізична культура)» прийняли участь у науково-просвітницькому заході «FESTнаука», який реалізовується за підтримки Чернівецької обласної військової адміністрації та Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Викладачі кафедри взяли участь у міжнародних наукових конференціях - The 3rd International scientific and practical conference «Technologies in education in schools and universities». (January 23 - 26, 2024) Athens, Greece. International Science Group. 2024; VII International scientific and practical conference «Scientific Research: Theoretical Foundations and Practical Applications». (January 24-26, 2024). Vienna, Austria, International Scientific Unity. 2024; VI INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE «The Aspects of Contemporary Scientific Research that Encompass Both Theoretical and Practical Components». The Aspects of Contemporary Scientific Research that Encompass Both Theoretical and Practical Components. 2024; The 33rd International scientific and practical conference «Scientific developments of young scientists to improve life» (August 20–23, 2024) Seville, Spain. International Science Group. 2024. (Додаток 2)

В матеріалах висвітлювалися актуальні питання сучасної освіти, як філософія, психологія та історія фізичного виховання і спорту; фізичне виховання різних груп населення; здоров'язбережувальні технології, фітнес

та рекреація; олімпійський, професійний та параолімпійський спорт; теоретико-методологічні основи професійної підготовки фахівців з фізичної терапії та ерготерапії; проблеми формування здорового способу життя, безпеки життєдіяльності та обороноздатності.

Також викладачі кафедри взяли участь в Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції «Фізична терапія, ерготерапія: сучасні виклики та перспективи розвитку».(15 лютого 2024 року).

Викладачі кафедри прийняли участь у таких конференціях:

Викладачами кафедри видано та опубліковано: (Додаток 2)

- 7 статей що входять до науково-метричних баз даних Scopus, Web of Science;
- 22 статті, фахових, що входять до науково-метричних баз даних Index Copernicus та категорії «Б»;
- 17 публікацій в інших українських виданнях.
- 2 патенти та авторських свідоцтв.

7. Інтелектуальна власність. Кількість отриманих патентів на винаходи та свідоцтв про реєстрацію авторських прав - 2.

8. Матеріали для реклами досягнень підрозділу

9. Відомості про науково-дослідну роботу та інноваційну діяльність студентів, молодих учених:

Студенти кафедри, під науковим керівництвом викладачів кафедри взяли участь у 1 турі наукових робіт:

- студентка Петіхачна Валентина (науковий керівник Курнишев Ю.А.)
- студент Дудка Богдан (науковий керівник Киселиця О.М.);
- студентка Логвиненко Анастасія (науковий керівник Васкан І.Г.);

Роботи даних студентів були відмічені членами журі і рекомендовані до участі у II турі студентських наукових робіт.

На кафедрі працюють три студентських наукові гуртки:

1. «Впровадження здоров'язбережувальних технологій у навчальному процесі ЗНЗ» – керівник Киселиця О. М.

2. «Актуальні проблеми теорії і методики фізичного виховання та компетентнісний підхід підготовки майбутніх учителів фізичної культури до роботи в умовах НУШ» – керівник Курнишев Ю. А.

3. «Оздоровчо-рекреаційна рухова активність студентської молоді» – керівник Мороз О.О.;

9. Грантова діяльність

Доктор педагогічних наук, професор Мосейчук Ю.Ю. є учасником міжнародного проєкту Еразмус+ модуль Жан Моне: «Інтеграція

Європейських цінностей до української освіти, науки та спорту». Координатор проекту, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент Ярослав Галан, команду - доктор педагогічних наук, професор Ярослав Зорій та доктор педагогічних наук, професор Юрій Мосейчук, доктор філологічних наук, професор Ян Капранов.

Професор Мосейчук Ю.Ю. та доцент Мороз О.О. є членами команди наукового проекту темою якого є «Активна нація: сучасна модель підвищення рівня рухової активності школярів як стратегічний елемент обороноздатності держави» Затверджений МОН України, наказом № 1572 від 27.12.2023 р. № державної реєстрації: 0124u000877.

Доцент Мороз О.О. є член проектного офісу UNITA ЧНУ імені Юрія Федьковича (<https://www.chnu.edu.ua/en/research/unita-project-office/unita-project-office/our-unita-team/>). У рамках даного проекту з метою професійного розвитку та глобальної співпраці, студентка Чуботару К. взяла участь у міжнародних онлайн-курсах по вивченню іноземних мов через програму Віртуальної мобільності (VM) UNITA.

З метою поглиблення міжнародної спільної дії між університетами-партнерами альянсу UNITA викладач Медвідь А.М. взяла участь у заході з міжнародного співставлення навчальних програм через UNITA (ICTU), що відбувся у Західному університеті Тімішоара (UVT) червень 2024 року. З метою поглиблення міжнародної спільної дії між університетами-партнерами альянсу UNITA викладач Медвідь А.М. взяла участь у заході з міжнародного співставлення навчальних програм через UNITA (ICTU), що відбувся у Західному університеті Тімішоара (UVT) червень 2024 року.

Науковий керівник кафедральної теми,
заступник зав. кафедри з наукової роботи
доцент

_____ Юрій КУРНИШЕВ

Завідувач кафедри теорії та
методики фізичної культури,
доцент

_____ Іван ВАСКАН